

Sklizně v Praze

Hudební sklizeň? Asi festivaly, řeklo by se. Jenže já mám pocit, že to hlavní přichází už zjara. Kdo v zimě obcoval s múzami a lopotil se v ústraní zatuchlé zkušebny, má právě teď šanci to všechno předvést, překvapit, nadchnout. Pak, v létě, už je to všechno přece předvídatelné. Aspoň pro toho, kdo poctivě obcházel předkola nejrozdílnějších soutěží. Co se týče mně a Konkursu Zahrady pro Prahu a Středočeský kraj (já vím, Konkurs Zahrady není soutěž), ze tří večerů jsem jeden nestihl vůbec a na dva přišel pozdě. Tak jsem se aspoň vydal na pražské předkolo (jihlavské) Porty: některé kapely jsem tak slyšel dvakrát, ale hlavně se obohatil o řadu zcela nových hudebních zážitků. Porta ovšem prý také není soutěž, říkali na Portě. Na Trampskou Portu v Praze už jsem nešel. Složení soutěžících bylo příliš shodné s Portou (daň za společná předkola); nejspíš bych se ovšem dozvěděl, že se nejedná o žádnou soutěž. Zážitky sdělím na přeskáčku a věnuji více prostoru těm, kteří mě překvapili, či dokonce nadchli.

Přece jenom ale začnu porovnáním svých dojmů s oficiálními výsledky těchto ne-soutěží. Na relativně slušně navštívené a příjemně vypravené Portě ve Mlejně (Maruška Navrátilová) byly uděleny tři postupy přímo do finále = 1. místa. Přesto prohlásil Jeroným Lešner, mluvčí poroty (Keller - Kocman - Lešner - Voborská - Vohnout), že se s kolegy jednomyslně shodli na jednom jménu jako absolutně nejlepších soutěžících večera. Bylo to mnou do té doby nikdy neslyšené duo **Koubová - Henel**: klobouk dolů před odvahou poroty vybrat tak zdánlivě vnějškově neatraktivní vítěze. Patrik Henel (s vizáží fiktivního Žalmanova mladšího bratra) hraje klidně a nenápadně (ve skutečnosti technicky brilantně) na španělku klasickým stylem, Barbora Koubová zpívá. Více než slušně a po svém (snad jen v písni Karlu K. jsem slyšel určité navarovské názvuky), ale takových dobrých zpěvaček bylo v hodnoceném večeru poměrně dost. Avšak pouze když otevřela pusu Barbora, rozhostilo se náhle v sále ticho na spadnutí příslovečného špendlíku. Hledáme tzv. charismatické osobnosti a bojíme se, jestli už definitivně neopustily naše žánry. Hle, zde jednu máme! K tomu opět poměrně nenápadné, leč kvalitní písničky: výborná náladovka Nežárka vyhrála autorskou soutěž po zásluze. Myslím, že by si bývali zasloužili i dostat možnost prohnat kuřimskou partu. (Nezúčastnili se Konkursu? Nepostoupili?)

Z dalších oceněných kapel bych se určitě s porotou shodl na partičce **My3.avi** (postup do finále), ze které číší hravost i elegantní esprit. Kapela umí zahrát rozsáhlý epos o mileneckém trojúhelníku Mastur a Bace (čti bejs) s mňágovsky tragikomickou atmosférou i stylové retro s kouzelnou trubkou o Oldřichovi Novém. Jenom nevím, jestli její určitá rozpačitost je součástí hry, nebo (asi spíš) známkou, že by kapela potřebovala hrát, hrát a hrát a pak bude ještě lepší. Trošku bych pak váhal u seskupení

Magdalena Brožková & Rendezvous

(postup do finále) a

Wejlet

(postup do semifinále); ne snad, že by se mi nelíbily, spíš bych si nebyl úplně jist, jestli v pražském finále nehrál ještě někdo o kousíček lepší. První zmínění hrají čirý, stylový folkrock se všemi atributy, dobře zahraný a krásně posmutnělým hlasem Magdy B. také tak zazpívaný (i když zde bylo několik nejistot). Pro jejich další vývoj bude podstatné, jak melodicky napadnuté a hlavně chytře sdělné písničky dokáží psát; zatím v tomto směru Magdiny skladby předčí pokusy jejích kolegů. Wejlet jsem rovněž slyšel poprvé, ale koukal jsem přitom na řadu starých známých: Tomáš Ludvíček (T'n'T, Forte, Torzo, Přísně tajné...), Honza Saidl (Bafalo...), Pavel Womack Jukl... Klasické bluegrassové složení (s baskytarou, s dobrem a bez houslí) plus bicí produkuje cosi mezi klasickým bluegrassem s bicími, revivalem New Grass Revivalu a českou country grassového ražení. Jasně že jim pomohlo zejména to, že se onoho večera v blízkosti jejich soundu naprosto nikdo nevyskytoval. Jasně že jsou tam problémy se zpěvem (bez chyb je pouze Tomáš L.) a vždycky, když jsem na jejich hudbě už už málem ulítl, srazil mě k zemi lehký nedostatek drajvu a suverenity. Ale stejně se to poslouchalo hezky.

Být porotcem, určitě nehlasuji pro **Krivohlavy** (postup do semifinále), které jsem slyšel i v Konkursu Zahrady (ve Mlejně byla sestava chudší o perkusistu). V podstatě folkrock zvuku celkem osobitého (hodně určený přebuzenou elektrickou mandolínou a houslemi), ale nepřiliš zvládnutého (utopený zpěv zasažený manýrou, technika vepsí, nástroje si navzájem nedělají prostor...). Snaha o pompézní hudbu a o zásadní textová témata příliš nezasahuje cíl.

Co se týče Konkursu Zahrady (Divadlo za plotem - Bohnice, diváků v různých večerech různě, ale méně než ve Mlejně, jako obvykle poměrně neútno, ale vše, co se dalo, dobře Pavlem Radou připravené), zde se samozřejmě vítězové nevyhlašovali. (Že by to óópravdu nebyla soutěž???) Ve chvíli, kdy píši tyto řádky, jsou na webu folkcountry.cz vyvěšeni dva postupující z Prahy: **Šantré** a **Bezefšeho**. Jako bych vybral sám: nikoho tak dobrého, natož lepšího jsem v Bohnicích neslyšel. Šantré jsem před tím neslyšel poměrně dlouho a pověsti o jejich úžasnosti jsem bral trochu s nedůvěrou: cožpak se tolik může zlepšovat už poměrně slušně hrající kapela, omezená například trojčlennou sestavou s pouhou dvojicí nástrojů (akustická kytara, bezpražcová baskytara)? Přátelé, může. Skvělý zpěv Inky Tognerové, kralující večeru s mnoha výbornými zpěvačkami, vybroušený osobitý styl, který si k zapamatovatelnosti nemusí pomáhat útekem od folku k naschválům... Mňam. Bezefšeho naopak od loňského vydání desky sleduji pozorně a s chutí, protože - jak už jsem asi kdesi napsal - jsou pro mě něco jako Skokan roku 2004. Zdá se, že nebudou zahálet ani v roce letošním: pro Konkurs připravili a s úžasnou energií zahráli novinkovou kolekci, kde nechyběla ani pohybová a světelná show v acapellovce spojující latinské rytmy (konkrétně Venezuelu) s láskou k trabantu...

Kdo dál patřil v obou pražských předkolech k tomu zajímavějšímu? Z neoceněných na Portě se mně zřejmě nejvíc líbil **Qjeten**. Sice stále vzpomínám na první sestavu s Jardou Kovářem a

Zdeňkem Altynským, ale současná, skvěle sešraná pětice se jí minimálně vyrovná. Do značné míry klasický folk, ale se spoustou nápadů a výbornou frontwoman Květou Krejčovou. Mezi to zajímavější patřilo určitě trio kapel, které jsem slyšel na obou pódíích. Nejvíc překvapily

Ponožky pana Semtamťuka

: na Konkursu jako by se snažily dokázat, že nejsou žádní představitelé "lehké múzy": dvě ze tří písní nebyly zrovna dvakrát veselé a radostný dixielandový duch se vůbec převážně někam vytratil... Na Portě se sice k veselé imagi vrátili, ale jednak dali už dost ohranou Rozptylovou loučku se soundem spíše swingujícího hospodského šramlu, jednak bylo slyšet, že dávne Ponožky z časů vydání desky Plovárna (tj. polovina 90. let) hrály přece jen lépe. Bylo to bohatším tehdejší instrumentárem? Kvalitnějšími písničkami? Zásahem do sestavy kapely těsně před Portou? V každém případě jsou Ponožky nenahraditelným samorostem naší scény a na další setkávání s nimi se těším. U vystoupení

Hromosvodu

jsem byl pokaždé rozpolcen. Snad žádná z hodnocených kapel nezněla tak muzikálně, tak sešraně; jak vyšivaly třeba flétnistka a houslistka -paráda. Ale nevím, jestli už jsem tak moc superstár - z hromosvodího image kultovní teenagerské kapely jsem dost vedle. Je to všechno ulítlá hlína, která mě holt nebere, nebo může takový člověk, jako je kapelník Ondra Fencel - slušný hudební publicista, tudíž jistě schopný reflexe - myslet vážně text refrénu: "už nejsem sám jak v plotě kůl/už mi má kdo prostříť stůl/za vodou, za vodou, za vodou"? No, asi se taky těším na další setkávání s nimi. Poprvé (a pak podruhé) v životě jsem slyšel

Každýho věc

, jakýsi malý pouliční bigbít využívající různé prvky od blues po šanson. Příjemně ostrý hlas má zpěvačka Zuzana (bez záruky - a příjmení jsem nezachytil - omlouvám se), ale celkově je tvorba kapely spíš příslibem než dokonalým produktem.

U tria **Jana Šteflíčková & Filmový festival** se zdálo, že chce zaujmout hlavně názvem a jinými excentričnostmi, ale nakonec se jednalo o velmi pestrá náladová muziku postavenou na zpěvačce. Rokycansko-plzeňská skupina

on **Já, ty a**
má
zřejmě ve své sestavě několik nefalšovaných Romů, takže jejich četné cikánské motivy zněly velmi libě, ať už šlo o přepracovaný folklór nebo o vlastní folk-rom-funkové kreace. Poprvé naživo jsem slyšel postgrassově-swingovo-folkový

P.R.S.T.

vedený Pepou Malinou a fakt to bylo dobré.

Paduo

mě potěšilo důslednou orientací své autorské poloviny - Aleše Rogalewicze - na (více méně veselý) epické příběhy.

Hluboké nedorozumění

(slyšel jsem jen na Portě) tentokrát mezi špičku nepatřilo: kapela otřískaná stovkami sessionhodin jako by tentokrát poztrácela obvyklé charisma a zůstaly jen nedotaženosti a nejistoty.

V podstatě rocková **Teta** to zkusila v Konkursu. Zaujala mě zpěvačka, která neměla se svou "pilou" sebemenší problém zcela srozumitelně přezpívat (až překřičet) velmi hlasitě hrající kapelu, a sólový kytarista, který odmítl ztrácet čas výměnou prasklé struny a vystříhl sólo na pět strun.

Grandis je už léta stejný: staví na oddanosti spirituálům a gospelům, ale chybí mu schopnost zvýšit tlak, dostat se na dřev svých skladeb a vnést do svého podání trochu napětí. Z podobného rezervoáru písní čerpají i

Myšáci

, kteří si zvlášť oblíbili gospelsy z Afriky. O jejich provedení lze mluvit podobně: neurazili, nenadchli.

Porta měla ještě hosty: duo **Nestíháme**, které provázely z poslední doby jen ty nejlepší reference. Moje spokojenost byla také téměř dokonalá: to jo! Jan Řepka a Petr Ovsenák vyrostli nenápadně, nenásilně a nezpochybnitelně. Ani jeden z nich není kytarový čaroděj, ani jeden z nich není superzpěvák, ale jejich výkony se navzájem umocňují a znějí velmi dobře. Jejich repertoár nejenže má hlavu a patu, ale ještě má cosi "staromilského" co dnes z projevu písničkářů mizí, přestože by to mělo být jeho základem. To slovo je ošklivě zprofanované, ale dovoluji mi ho použít, myslím ho v dobrém: angažovanost. Nejen "rozdávání dobré nálady", ale i vlastní názory a postoje - to jsou Nestíháme.

Ještě slovíčko ke konferenciérům: portovní **Zdeněk Schwager** zaslouží uznání za to, že mluvil a mluvil, vyplňoval a vyplňoval. Možná malinko víc se měl ve svém řečotoku zamyslet nad tím, co mluví; informací o kapelách bylo občas tak málo, že se nejednalo ani tak o uvádění soutěžících na Portě, ale o dvě paralelní akce na jednom pódiu.

Miloš Keller

s

Jeronýmem Lešnerem

na Konkursu Zahrady na tom byli s informováním opravdu lépe. Možná zas trochu příliš spoléhali na samonosnost faktu, že dvojice si může přihrávat a se zaujetím publika to má vlastně lehčí. Pak jim docházely nápady a nezbyvalo, než si dělat šprťouchlátky z každé známější tváře, kterou v prořídleém hledišti našli.

Hejno osamělých písničkářů

Prohlašoval jsem v jakési rubrice "váš hudební publicista radí a doporučuje" v mém rodném papírovém časopise, že určitě v dubnu navštívím v Malostranské besedě koncert, na kterém se údajně sejdou Vlasta Třešňák, Vláďa Merta a Jarda Hutka, a Burianův Festival osamělých písničkářů. Tři jmenovaní písničkářští totemové se údajně opravdu sešli - ale bohužel beze mne, a z dvoudenního Festivalu osamělých písničkářů jsem nakonec slyšel pouze jeden večer.

Rozhodně ale stál za to.

Zvláštní libůstkou bylo zahájit festival - tedy první ze dvou dlouhých (přes 4 hodiny) vystoupení - jako poslechovou diskotéku. Zaznělo osm písniček interpretů, kteří buď už nejsou mezi námi (Jiří Šlitr, Karel Kryl, Petr Kalandra, Jiří Bulis, Lasica - Satínský - Filip, Zuzana Navarová), nebo se rozpadli (sestava Před vaším letopočtem, čili Matoušek - Janče - Jeřábek) nebo na poslední chvíli odřekli (Sestry Steinovy). Jan Burian si v této fázi večera užil mluveného slova, sdělil vše, co měl na téma písničkářství na srdci (třeba teorii, proč jsou písničkáři osamělí) a pak už jen uváděl jednotlivé účinkující. Desce **Jiřího Konvrzka** jsem kdysi dal 3 body. I když z něj zřejmě nebudu nikdy nadšen, jako většina mých kolegů, je to samozřejmě typ pro živý kontakt: s potěšením jsem sledoval, jak své bizarní songy vyhrává na vlastnoručně vyrobené hranaté nástroje.

Martina Trchová s Karolínou

Skalníkovou

měly těsně před

vydáním svého debutu

Čerstvě natřeno

, takže hodně písniček hrály z této desky. Byl jsem rád, že nejmladší generaci reprezentovaly právě ony a že jim to tak šlo. Novinkou, kterou jsem s potěšením vyslechl, byl pro mne písničkář

Caine

- jinak člen skupiny Znouzectnost - doprovázející se zajímavým způsobem na elektrickou mandolu (nebo to bylo mandocello?). Sekundovala mu vokalistka

Jitka Rusová. Jiří Dědeček

byl jako vždy sžíravý až impertinentní a ve své roli naprosto dokonalý. Tentokrát si sestavil program, který by se, myslím, dal charakterizovat jako ateisticko-protícírkvní blok. Vystoupení

Petra Váši

komentoval Jan Burian slovy: "Viděli jste hranice, kam písnička může dojít." No, nevím: já bych spíš v souladu s klasikem držel názor, že kočka není pes, v souladu s šedou teorií se domníval, že písnička musí mít (mimo jiné) melodii a harmonii a Vášovo fyzické básnictví rozhodně nenazýval písničkou. Nicméně přesto, že bych si ho radši poslechl opravdu jako písničkáře v sestavě Ty syčáci, rád jsem shlédl i jeho originální a ceněné kreace. Závěr patřil skupině

Hm

..., která vystoupila jen ve třech, bez zraněného bubeníka. Protože mám pořád pocit, že je tato kapela v našich kruzích po více než 10 letech existence poměrně neznámá, nezbyvá mi, než vám ji vřele doporučit. Všechny úzkostlivě ubezpečuji, že je to folk; přesto je tak svůj a originální, že je úžasné, jak v tom našem políčku byl kousek prostoru, který objevili zrovna Hm... Slibuji, že s nimi v tomto roce udělám rozhovor nebo tak něco. Lehoučká, hravá záležitost, která přitom může mnohé sdělit. Skvělí jsou zejména v zhudebňování básníků, ale pochutnáte si i na jejich zcela vlastní tvorbě.

Takže u mě vyhráli Hm... Aha, ona to nebyla soutěž; to mi za celý večer nikdo neřekl... Na Konvrzka a Vášu bych asi samostatně nešel. Ne že bych proti nim cokoli měl, ale prostě život a tudíž čas mám jenom jeden a radši bych šel asi na něco jiného. Možná o to radši jsem si je

poslechl (a prohlédl) v sestavě Festivalu osamělých písničkářů: doporučuji podobný přístup všem těm, kteří diskutují nad otázkou, kam že nám to ty festivaly ujíždějí. Já myslím, že festivaly jsou právě od toho. Takže to vlastně u mě vyhráli šéf MB Robert Radosta, který by jistě mohl na Malostranském náměstí uspořádat něco lukrativnějšího (když se v šest hodin začínalo, byl sál dost nepříjemně vyprázdněný, v průběhu večera se zaplnil a publikum bylo vnímavé a vůbec fajn), a otec projektu Jan Burian.